

Sygn. akt III KO 65/16

POSTANOWIENIE

Dnia 14 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie J. Z.

o wznowienie postępowania

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 14 października 2016 r.,

zażalenia złożonego przez wnioskodawcę

na zarządzenie Przewodniczącego III Wydziału Karnego Sądu Najwyższego o odmowie przyjęcia wniosku J. Z. o wznowienie postępowania prowadzonego przez Sąd Apelacyjny pod sygn. akt II AKo .../16, a zakończonych prawomocnym postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2016 r., III KZ 30/16

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

zaskarżone zarządzenie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem Przewodniczący III Wydziału Karnego Sądu Najwyższego odmówił przyjęcia wniosku J. Z. o wznowienie postępowania prowadzonego przez Sąd Apelacyjny w sprawie II AKo .../16, a zakończonych prawomocnym postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2016 r., sygn. akt III KZ 30/16 uznając, że jest on niedopuszczalny z mocy ustawy.

Na powyższe zarządzenie zażalenie złożył wnioskodawca wnosząc o jego zmianę i wznowienie z urzędu postępowania wznowieniowego obejmującego sprawę II AKo .../16 Sądu Apelacyjnego, której przedmiotem jest postępowanie jurysdykcyjne zakończone wyrokiem Sądu Okręgowego w S. z dnia 22

października 2015 r., sygn. akt II Ka .../15, w sprawie A. K. oskarżonego o przestępstwo z art. 216 § 1 k.k., który to Sąd odwoławczy po rozpoznaniu apelacji oskarżyciela prywatnego J. Z. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w M. z dnia 2 marca 2015 r., sygn. akt II K .../13. Nadto postulował o wznowienie postępowań w sprawach: III KZ 30/16 i III KO 65/16 Sądu Najwyższego.

Argumentując konieczność uwzględnienia wywiedzionego środka odwoławczego, skarżący obszernie przedstawił stan sprawy oraz nieprawidłowości, które jego zdaniem wystąpiły na etapie jej rozpoznawania przez Sąd Najwyższy, poruszając różne wątki, z których część wprost nie dotyczy zaskarżonego zarządzenia. Między innymi akcentował „...brak rzeczowego i merytorycznego rozpoznania jego pisma zatytułowanego skarga – zażalenie – wniosek...” z dnia 15 lipca 2016 r. złożonego na ręce Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego (s. 2, 4 zażalenia). Nadto kwestionował wyrażony w uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia pogląd, o należytej obsadzie procedujących w tej sprawie sądów, oraz poddał krytyce przedstawione tam zapatrywania prawne, prezentując własną interpretację przepisów prawa procesowego. Poświęcił również wiele uwagi postanowieniu Sądu Najwyższego wydanego z dnia 11 maja 2016 r., sygn. akt III KZ 30/16 (s. 5 zażalenia).

Odnosząc się natomiast do przedmiotowego zarządzenia skarżący zarzucił jego wydanie z uchybieniem szeregu przepisów prawa procesowego, poprzez powołanie w tym rozstrzygnięciu również i takich regulacji prawnych, które nie dotyczą wznowienia postępowania, lecz kasacji i postępowania odwoławczego (s. 3, 6 zażalenia). Konkludując skarżący uznał, że zaskarżone zarządzenie zostało wydane z rażącym naruszeniem prawa, w tym art. 7 Konstytucji RP, który stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.

Jednocześnie w uzasadnieniu środka odwoławczego został przedstawiony obszerny wywód wskazujący na możliwość i konieczność wznowienia postępowania w sprawie II AKo .../16 Sądu Apelacyjnego w oparciu o podstawę *propter falsa* (s.7- 8 zażalenia).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie J. Z. okazało się oczywiście bezzasadne. Całość przedstawionej w nim argumentacji charakteryzuje niespójność oraz brak umiejętności interpretacji przepisów procesowych mających zastosowanie w realiach sprawy niniejszej, wszczętej na skutek wniosku J. Z. skierowanego do Sądu Najwyższego w dniu 15 lipca 2016 r. o wznowienie z urzędu postępowania w sprawie II AKo .../16 Sądu Apelacyjnego, zakończonej prawomocnym postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2016 r. sygn. akt III KZ 30/16 (k.3), którym utrzymano w mocy zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego z dnia 6 kwietnia 2016 r. o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w S. z dnia 22 października 2015 r., sygn. akt II Ka .../15, utrzymującym w mocy zaskarżony apelacją oskarżyciela prywatnego J. Z. wyrok Sądu Rejonowego w M. z dnia 2 marca 2015 r., sygn. akt II K .../13.

Należy podkreślić, że sposób procedowania Przewodniczącego Wydziału III Karnego Sądu Najwyższego w tej sprawie oraz zasadność zaskarżonego zarządzenia zarówno w zakresie samego rozstrzygnięcia, wskazania jego podstawy prawnej, jak i argumentacji uzasadnienia nie budzi żadnych zastrzeżeń. Trudno polemizować ze skarżącym, wyrażającym swoją pewność, co do tego, że w zaskarżonym zarządzeniu powoływano przepisy, które nie dotyczą postępowania wznowieniowego. Jak się wydaje nie rozumie on w jaki sposób funkcjonuje w rozdziale 56 KPK dotyczącym wznowienia postępowania, przepis odsyłający - art. 545 § 1 k.p.k. -, który zawiera klauzulę odpowiedniego stosowania do postępowania wznowieniowego enumeratywnie wymienionych w nim przepisów dotyczących postępowania odwoławczego i kasacyjnego, w tym trafnie przywołanych w zaskarżonym zarządzeniu przepisów art. 530 § 2 k.p.k. i art. 429 § 1 *in fine* k.p.k., które zgodnie zakresem odniesienia oznaczonym w art. 545 § 1 k.p.k. stanowią podstawę prawną zarządzenia o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania.

Skarżący wydaje się nie przyjmować do wiadomości, że jego wniosek o wznowienie postępowania wznowieniowego, które toczyło się w tej sprawie przed Sądem Apelacyjnym (II AKo .../16) oraz Sądem Najwyższym (III KZ 30/16) nie podlega wznowieniu.

Należy przypomnieć, że wniosek o wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem nie dotyczy wszelkich orzeczeń wydawanych przez sądy, ale tylko takich, o których mowa w art. 540 k.p.k. w zw. z art. 541 k.p.k., art. 540a, art. 540b i art. 542 § 3 k.p.k. Z treści tych przepisów wynika jednoznacznie, że instytucja wznowienia postępowania zarówno na wniosek strony jak i z urzędu, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, odnosi się głównie do orzeczeń kończących postępowania, w których wypowiedziano się w kwestii odpowiedzialności karnej, a więc tych postępowań, które dotyczą głównego, zasadniczego przedmiotu procesu karnego. Natomiast przedmiotem samego postępowania o wznowienie nie jest odpowiedzialność karna oskarżonego, lecz stwierdzenie zasadności wskazanych we wniosku podstaw wznowieniowych. Nie jest to także postępowanie autonomiczne w stosunku do głównego przedmiotu procesu. Dlatego nie jest możliwe wznowienie, zarówno na wniosek strony, jak i z urzędu, samego postępowania o wznowienie, które zostało zakończone zarówno prawomocnym orzeczeniem sądu o oddaleniu wniosku strony lub o braku podstaw do wznowienia *ex officio*, jak i prawomocnym postanowieniem sądu o utrzymaniu w mocy zarządzenia o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, wobec nieusunięcia braku formalnego wniosku, a zatem w sytuacji analogicznej jak w sprawie niniejszej. W konsekwencji zbieżne z tym poglądem stanowisko wyrażone w zaskarżonym zarządzeniu z powołaniem się na utrwalone w praktyce orzecznictwo Sądu Najwyższego zasługuje na pełną aprobatę, zaś wywody skarżącego dotyczące możliwości uwzględnienia w tym postępowaniu podstawy *propter falsa* (art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k.) są w sposób oczywisty błędne (s. 7 zażalenia), skoro ta jak i pozostałe podstawy wznowieniowe, nie znajduje ona zastosowania do wznowienia postępowania, którego przedmiotem byłoby inne postępowanie o wznowienie.

Natomiast dalsze argumenty podniesione w zażaleniu nie mają żadnego znaczenia dla merytorycznej oceny zasadności decyzji podjętej w zaskarżonym zarządzeniu.

Ubocznie jedynie należy zauważyć, że wbrew twierdzeniu skarżącego w sprawie III KZ 30/16 zostało wydane tylko jedno postanowienie rozstrzygające w przedmiocie wniosku J. Z. o wznowienie postępowania, które zapadło w dniu 11

maja 2016 r. Natomiast kolejne postanowienie z dnia 30 czerwca 2016 r. dotyczyło sprostowania oczywistych omyłek pisarskich w uzasadnieniu wskazanego wyżej postanowienia z dnia 11 maja 2016 r. oraz nie ingerowało w merytoryczną treść samego rozstrzygnięcia. Na takie postąpienie pozwalał przepis art. 105 § 1 k.p.k. Natomiast w odniesieniu do pisma J. Z. z dnia 15 lipca 2016 r., w części w jakiej stanowiło ono niedopuszczalne zażalenie na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2016 r., sygn. akt III KZ 30/16, wobec wyczerpania przez skarżącego toku instancji, to odpowiedź w tym zakresie została wnioskodawcy udzielona pismem z dnia 26 sierpnia 2016 r. i została przez niego odebrana w dniu 1 września 2016 r. (k. 176, 177).

Jednocześnie należy przyznać rację skarżącemu, że w uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia omyłkowo powołano art. 543 § 3 k.p.k. przy rozważaniach dotyczących składów sądów orzekających w sprawie z wniosku J. Z. o wznowienie postępowania wznowieniowego. Wprawdzie nie ulega wątpliwości, że składy te były wyznaczone prawidłowo, jednak w zaskarżonym zarządzeniu w kontekście tych rozważań nie chodziło o powołanie się na przepis art. 543 k.p.k., który z dniem 1 lipca 2015 r. utracił moc, bowiem został uchylony na podstawie art. 5 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.396), skoro w swoim pierwotnym brzmieniu nie dotyczył składu sądu orzekającego w postępowaniu wznowieniowym, lecz właściwości sądu do orzekania w trybie wznowienia postępowania o roszczeniach majątkowych. Zapewne w uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia jego autor nawiązywał do dyspozycji art. 545 § 3 k.p.k. wprowadzonego ustawą z dnia 27 września 2013 r. (Dz.U.2013.1247), zmieniającą z dniem 1 lipca 2015 r. m. in. KPK. Należy przypomnieć, że przepis ten dotyczył składu sądu wznowieniowego w sytuacji, gdy sąd uznaje wniosek o wznowienie za oczywiście bezzasadny. To uchybienie, powstałe przy sporządzeniu uzasadnienia, nie miało jednak żadnego wpływu na rozstrzygnięcie sprawy, ponieważ jej przedmiotem była dopuszczalność wniosku o wznowienie postępowania wznowieniowego.

Z tych względów Sąd Najwyższy zaskarżone zarządzenie utrzymał w mocy.

